

ALGEMENE BESCHOUWING

PERSPECTIEF-NOTA 2017

Inleiding.

De fractie van Democraten Nu in de gemeenteraad heeft zich altijd op het standpunt gesteld dat de gemeente minimaal 20 miljoen euro minder per jaar zou moeten uitgeven om een financieel onafhankelijke gemeente te zijn en te blijven. Onder de voorwaarden dat de kostenbesparende maatregelen in een hoog tempo worden uitgevoerd. Alleen dan zou het mogelijk zijn om binnen afzienbare tijd niet langer achter de feiten aan te lopen maar zelf de koers te bepalen.

De gemeenteraad heeft echter steeds bij meerderheid haar voorkeur uitgesproken voor een beleid dat het beste gekenschetst kan worden als: voortdurend achter de feiten aanlopen. Het gevolg: elk jaar opnieuw de teleurstelling dat de financiële situatie weer is verslechterd. Zo is het jaar in, jaar uit gegaan, vanaf 2009 tot op heden.

Anno 2017 staat de gemeente Almelo, mede als gevolg daarvan, onder financieel toezicht van de provincie en loopt nog steeds achter de feiten aan. Het financieel toezicht van de provincie verandert daar niets aan en biedt onzes inziens ook geen oplossing. En opnieuw moet de gemeenteraad zorgen dat er extra geld komt. De centrale vraag is: ten koste van wat? Het

college laat het antwoord op die vraag over aan de raad. En dan zien we volgend jaar wel weer. Wij vinden dat zeer teleurstellend omdat we meer doortastendheid -en daadkracht [passende maatregelen] van het college hadden verwacht. Maatregelen die de gemeente op voorsprong zou zetten. Helaas, dat is niet het geval.

Organisatieverandering

Positief zijn we over het in gang gezette veranderingsproces dat moet uitmonden in een prestatie- en resultaatgerichte organisatie. We roepen de eerstverantwoordelijke bestuurders op om die verandering in hoog tempo uit te voeren. Evenals gedrag en houding, is tempo [maken] een kritieke succesfactor.

De invoering van programmasturing en stadsdeelmanagement spreekt ons aan. Dat de taak van de programmaverantwoordelijke die de opgave organiseert en realiseert, stopt na het behalen van de doelstellingen, is een goede zaak. Daarmee gaat een reeds lang door ons gekoesterde wens in vervulling. Het betekent echter ook dat de gemeenteraad zich meer zal moeten concentreren op haar taakstellende- en controlerende taak. Besturen op hoofdlijnen is in dat opzicht voor de kans van slagen van de reorganisatie van groot belang. Voor de raad betekent het simpelweg: besturen op hoofdlijnen in plaats van op details.

Het college denkt voor de [re]organisatie van de ambtelijke organisatie een bedrag van 4,5 mln. euro nodig te hebben voor het dekken van frictie- en desintegratiekosten en wil dit bedrag jaarlijks *incidenteel* beschikbaar krijgen. Dat willen wij absoluut niet! Het geld moet structureel in de begroting worden vrijgemaakt, zodat het na besteding voor het oplossen van fricties kan

worden gebruikt voor de uitvoering van, onder andere de investeringsagenda van Almelo.

Het college accepteert de oplopende kosten in het sociale domein, oplopend tot zo'n 9,6 mln. euro in 2020. We zijn van mening dat het beheersen van de kosten in het sociale domein de hoogste prioriteit moet hebben. We verzoeken het college om uiterlijk bij de begroting 2018, duidelijk te maken op welke wijze de autonome stijging van de uitgaven in het sociale domein kunnen worden getemperd.

Agenda van Twente

Het college wil de deelname van Almelo aan de agenda van Twente afhankelijk maken van de verkoop van de aandelen Twence. Zo laat men echter de andere Twentse gemeenten in het ongewisse en dat is niet fraai. Het is bovendien in strijd met de afspraak van de raad, dat de opbrengst van de aandelenverkoop moet worden gebruikt voor het versterken van de financiële positie van Almelo. Deelname aan de agenda Twente zal de gemeente jaarlijks 0,9 mln. euro gaan kosten en dat geld hebben we niet. Niet meedoen is echter geen optie, want de wereld houdt nu eenmaal niet op bij de gemeentegrens. Daarom is het belangrijk dat de Agenda van Twente regionale ambities koppelt aan de ambities c.q. ontwikkelingen in Almelo zelf. Dat kan op meerdere manieren. Bijvoorbeeld: door het verbreden van de waterboulevard, waardoor de zichtlijn van het water wordt hersteld en er minder winkelruimte wordt toegevoegd aan de binnenstad. Of door het versterken van de culturele infrastructuur door het advies van de erfgoedvereniging Heemschut over te nemen om de Kolkschool de status van monument te geven en [klein Paradiso] Paco Plumtrek daarin een permanente plek te geven. Of door op sportief gebied binnen afzienbare termijn een eigentijds zwembad te realiseren. Of om ten aanzien van arbeidsparticipatie [agenda van Twente] de bestaande [slecht presterende]

aanpakken in te ruilen voor resultaatgerichte aanpakken [perspectief convenanten].

Als voorwaarde van deelname aan de Agenda van Twente zien we een drieslag die gemaakt moet worden: [1] Verkoop aandelen Twente [2] Agenda van Twente die ook profijtelijk is voor Almelo [3] Fondsvorming investeringsagenda Almelo door het nemen van kosten besparende maatregelen met een structureel karakter.

Extra financieel risico door niet uitgevoerde raadsbesluiten.

Een onverkwikkelijk punt is dat eerder genomen raadsbesluiten [2014, 2015] omtrent bezuinigingen en kostenbesparingen nog steeds niet zijn uitgevoerd. Het gaat om een bedrag van ca. 7,5 miljoen euro. Het college volstaat met de conclusie dat dit nu een risico is geworden door te stellen: *“... als de bezuinigingen niet gerealiseerd worden en geen alternatieven worden vastgesteld, ze ten laste van het perspectief gaan.”* Wij distantiëren ons van de en stellen dat er sprake is van in gebreke blijven c.q. een ernstig verzuim en een gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel voor het op orde brengen van de [slechte] financiële situatie waarin de gemeente verkeert. Onze vraag is welke consequenties het college eraan verbindt?

De koe in de kont blijven kijken of perspectief bieden?

Het college wil geen generieke kortingen [cultuur, welzijn, sport et cetera] opleggen in de samenleving, daar zijn we het mee eens. Wij zijn echter wel van mening dat er wel degelijk een generieke korting kan worden toegepast: namelijk op alle wettelijk taken. Dus in eigen huis.

Een ding is duidelijk: de perspectiefnota biedt weinig hoopvol perspectief. Het perspectief dat wordt geboden is uitzichtloos en omringt door risico's en

onzekerheden. Het college heeft daaraan nog een risico van 7,5 miljoen aan toegevoegd.

Wij zijn van mening dat er een beter perspectief moet worden geboden: namelijk: Almelo, een zelfstandige en onafhankelijk en financieel gezonde gemeente. Dat kan alleen worden gerealiseerd als er kostenbesparingen worden doorgevoerd in eigen huis en er wordt geïnvesteerd in de samenleving. Bij voorkeur, zo heeft u kunnen lezen, in samenhang met de uitvoering van de Agenda van Twente.

We zijn van mening dat we het geld voor de gemeenschap van mensen moeten laten werken. Daarom ook moeten de kostenbesparingen structureel van karakter zijn, dan zijn de opbrengsten ook structureel beschikbaar. Om diezelfde reden moet ook het fonds voor frictie- en desintegratiekosten structureel beschikbaar komen en zeker niet incidenteel. Wij zien dit fonds als een investering in de toekomst.

Het financiële beleid is aan een restauratie toe. Er moet een einde komen aan het oncontroleerbaar rondpompen van geld in de organisatie. Geld moet voor de gemeenschap werken in plaats van dwarszitten. Het is bovenal nodig dat de inkomsten de uitgaven [blijven] overstijgen en dat de absolute prioriteit in de samenleving ligt. Daar is een andere houding voor nodig, bestuurlijk en ambtelijk.

Alles valt of staat met de wil en bereidheid om een einde te maken aan een langdurige periode waarin de gemeente er jaar in, jaar uit financieel slechter voor is komen te staan. De wil en bereidheid moet blijken uit het nemen van voldoende kostenbesparende maatregelen, maar dan wel met een zodanig volume dat Almelo in een slag: een zelfstandige, onafhankelijk en financieel gezonde gemeente wordt.

Fred Gerritsen en Huub Isendoorn

Almelo, juni 2017